

דף טז.

עין משפט א

הרמב"ם הל' מאכלות אסורות פ"ד הי"ז

עין לעיל דף טז. עין משפט ח

עין משפט ב

הרמב"ם הל' מאכלות אסורות פ"ה ה"א

מפי השמועה למדו שזה שנאמר בתורה (במדבר לא-כ) 'וְכָל מַעֲשֵׂה עֲזִים' לרבות פלים העשויין מן הקרנים ומן הטלפים ומן העצמות של עזים והוא הדין לשאר מיני בהמה וחייה. אבל פלים העשויין מעצמות העוף אינן מקבלין טמאה חוץ מפלים העשויין מכנף העזניה בלבד וביצת הנעמית המצפה הואיל והן דומין לעצם מקבלין טמאה ככלי עצם. וקרוב בעיני שטמאתן מדברי סופרים:

דף טז:

עין משפט א

הרמב"ם הל' מאכלות אסורות פ"ב ה"ה

חגב טמא הרי הוא בכלל שרץ העוף והאוכל כזית משרץ העוף לוקה שנאמר (דברים יד-יט) 'כָּל שָׂרָץ הָעוֹף טָמֵא הוּא לָכֶם לֹא יֵאָכְלוּ'. ואי זהו שרץ העוף כגון זבוב או יתוש וצרעה ודבורה וכיוצא בהן:

הרמב"ם הל' מאכלות אפורות פ"ב ה"ו

הַאוֹכֵל כְּזֵית מִשְׂרֵץ הָאָרֶץ לוֹקֵה שְׁנַאֲמַר (ויקרא יא-מא)
 'וְכֹל הַשְּׂרֵץ הַשְּׂרֵץ עַל הָאָרֶץ שֶׁקֵץ הוּא לֹא יֵאָכֵל'. וְאִי
 זֶהוּ שְׂרֵץ הָאָרֶץ כְּגוֹן נְחָשִׁים וְעִקְרָבִים וְחַפְשִׁית וְנָדָל
 וְכִיּוֹצֵא בָהֶן:

הרמב"ם הל' מאכלות אפורות פ"ב ה"ז

עין משפט ב

וְשִׁמוֹנָה שְׂרָצִים הָאֲמוּרִים בְּתוֹרָה שֶׁהֵן (ויקרא יא-כט)
 'הַחֹלֵד וְהַעֲכָבֵר וְהַצָּב' (ויקרא יא-ל) 'וְהָאֲנָקָה וְהַכַּח
 וְהַלְטָאָה וְהַחֲמָט וְהַתְּנַשְׁמֵת' הַאוֹכֵל מִבְּשָׂרָם כַּעֲדֻשָּׁה
 לוֹקֵה. שְׂעוֹר אֲכִילְתָן כְּשְׂעוֹר טְמֵאָתָן. וְכֹלֶם מִצְטָרְפִין זֶה
 עִם זֶה בְּכַעֲדֻשָּׁה:

הרמב"ם הל' בית הבחירה פ"ב ה"ח

עין משפט ג

בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים בְּשִׂאֲכָל מֵהֵן אַחַר מִיתָתָן. אֲבָל
 הַחוֹתֵף אֵיבָר מִן הַחַי מִן אֶחָד מֵהֵן וְאָכְלוּ אֵינּוּ לוֹקֵה
 עָלָיו עַד שִׁיְהִיָּה בּוֹ כְּזֵית בְּשָׂר. וְכֹלֵן מִצְטָרְפִין לְכְּזֵית.
 אֲכָל אֵיבָר שָׁלֵם מִן הַשְּׂרֵץ אַחַר שְׁמֵת אֵינּוּ לוֹקֵה עַד
 שִׁיְהִיָּה בּוֹ כַּעֲדֻשָּׁה:

הרמב"ם הל' בית הבחירה פ"ה ה"ג

עין משפט ד

הַאוֹכֵל מֵאֵיבָר מִן הַחַי כְּזֵית לוֹקֵה וְאֶפְלוּ אֲכָל אֵיבָר
 שָׁלֵם אִם יֵשׁ בּוֹ כְּזֵית חֲיָב פְּחוֹת מִכְּזֵית פֶּטוֹר. חֲתָף מִן
 הָאֵיבָר כְּבָרִיתוֹ בְּשָׂר וְגִידִים וְעֲצָמוֹת כְּזֵית וְאָכְלוּ לוֹקֵה

אף על פי שאין בו בשר אלא כל שהוא. אבל אם הפריד האיבר אחר שתלשו מן החי והפריד הבשר מן הגידים ומן העצמות אינו לוקה עד שיאכל כזית מן הבשר לבדו. ואין העצמות והגידים מצטרפין בו לכזית מאחר ששנה בריתו:

הרמב"ם הל' שאר אבות הטומאה פ"ב ה"ג

בשר הפורש מבהמה וחייה ופשעה חייב בין טהורין בין טמאין טהור ואינו מטמא כנבלה. אבל איבר מן החי הפורש מהן מטמא כנבלה. אחד איבר מן החי הפורש מן הבהמה עצמה או איבר הפורש מן השליל שבבטנה. והאיברים אין להן שעור אפלו היה פשעורה או פחות מטמא והוא שיהיה האיבר כברייתו בשר וגידין ועצמות ויהיה עליו בשר כדי להעלות ארוכה. היה הבשר פחות מהעלות ארוכה בחי או חסר עצמו טהור:

ו. כסף משנה בשר הפורש מבהמה וחייה עד כנבלה. בפרק העור והרוטב (דף קכ"ח ע"ב). ומ"ש בין טמאים: אחד אבר מן החי וכו' או אבר הפורש מן השליל שבבטנה. בפרק בהמה המקשה (דף ע"ב) הוציא ידו וחתכו ואח"כ שחט את אמו שבחוץ טמא פירש אותו אבר שחתך טמא: האיברים אין להם שיעור וכו'. בפרק קמא דאהלות. ומ"ש והוא שיהיה האבר כברייתו בשר וגידים ועצמות. בס"פ העור והרוטב (דף קכ"ח). ומ"ש ויהיה עליו בשר כדי להעלות ארוכה. בפ"ק דכלים גבי אבר מן החי מן האדם ומשמע דה"ה לאבר מן החי מן הבהמה והכי אמרינן בפרק העור והרוטב. ומ"ש או חסר עצמו טהור. בפ"ו דעדיות (משנה ג') ובפ"ב דאהלות גבי אבר מן החי מן האדם ונתבאר בפ"ב מהלכות טומאת מת ובתוספתא פ"ק דאהלות תני דה"ה לאבר מן החי מן הבהמה:

הרמב"ם הל' שאר אבות הטומאה פ"ד ה"ג

הַאִיבָרִים אֵין לָהֶן שְׁעוֹר יֵאִיבָר מִן הַשְּׂרֵץ כְּבָרִיתוֹ:

ז. כסף משנה האיברים אין להם שיעור וכו'. בפרק קמא דאהלות: אבר מן השרץ כברייתו וכו'. זהו פירוש מה ששנינו האיברים אין להם שיעור: